

BEZBEDNOSNI LIST za BK-Travertino Exterior&Interior

Bezbednosni list je urađen u skladu sa Pravilnikom o sadržaju bezbednosnog lista ("Službeni glasnik RS", br. 100/11)

Poglavlje 1. Identifikacija hemikalije i podaci o licu koje stavlja hemikaliju u promet

Podpoglavlje 1.1. Identifikacija hemikalije

Trgovačko ime : BK-Travertino Exterior&Interior

Sadrži: beli portland cement i kalcijum hidroksid.

UFI: G830-UOQU-U003-YXUR

Podpoglavlje 1.2. Identifikovani načini korišćenja hemikalije i načini korišćenja koji se ne preporučuju

Specijalni dekorativni plemeniti mineralni malter, namenjen za dekorativnu zaštitu unutrašnjih i spoljašnjih površina.

Podpoglavlje 1.3. Podaci o snabdevaču

Proizvođač: "Banja Komerc Bekament" DOO

Adresa: Kralja Petra Prvog 132, 34304 Banja, Aranđelovac, Srbija

Kontakt: tel. +381 (0) 34 6777 500

fax. +381 (0) 34 6777 505

e-mail: komercijala@bekament.com

Kontakt za izradu bezbednosnog lista:

e-mail: laboratorija@bekament.com

Podpoglavlje 1.4. Broj telefona za hitne slučajeve

Centar za kontrolu trovanja na VMA-Beograd:

+381 (0) 11 360 84 40

Radno vreme: 24h/7 dana u nedelji

Poglavlje 2. Identifikacija opasnosti

Podpoglavlje 2.1. Klasifikacija hemikalije

Pravilnikom o izmenama i dopunama Pravilnika o klasifikaciji, pakovanju, obeležavanju i oglašavanju hemikalije i određenog proizvoda u skladu sa Globalno harmonizovanim sistemom za klasifikaciju i obeležavanje UN („Službeni glasnik RS”, br. 105/13, 52/17 i 21/19) ovaj proizvod se klasifikuje kao:

Iritacija kože, kategorija 2: H315

Senzibilizacija kože, kategorija 1: H317

Teško oštećenje oka, kategorija 1: H318

Podpoglavlje 2.2. Elementi obeležavanja

Opasnost

Obaveštenja o opasnosti

H315 Izaziva iritaciju kože.

H317 Može da izazove alergijske reakcije na koži.

H318 Dovodi do teškog oštećenja oka.

Obaveštenja o merama predostrožnosti

P280 Nositi zaštitne rukavice/zaštitnu odeću/zaštita za oči/zaštita za lice.

P302+P352 AKO DOSPE NA KOŽU: Oprati sa dosta sapuna i vode.

P333+P313 Ako dođe do iritacije kože ili osipa: Potražiti medicinski savet/posmatranje.

P305+P351+P338 AKO DOSPE U OČI: Pažljivo isprati vodom nekoliko minuta. Ukloniti kontaktna sočiva, ukoliko postoje i ukoliko je to moguće učiniti. Nastaviti sa ispiranjem.

P310 Pozvati centar za kontrolu trovanja ili se obratiti lekaru.

P501 Odlaganje sadržaja/ambalaže u skladu sa nacionalnim propisima.

Sadrži: Beli portland cement i kalcijum hidroksid

Podpoglavlje 2.3. Ostale opasnosti

Proizvod ne sadrži nijednu od PBT ili vPvB u količini većoj od 0,1 %.

Opasnosti za ljude: Materijal deluje alkalno. U dodiru s kožom može izazvati preosetljivost.

Opasnost za okolinu: Nisu definisane.

Poglavlje 3. Sastav/Podaci o sastojcima

Podpoglavlje 3.1. Podaci o sastojcima smeše

Nije relevantno.

Podpoglavlje 3.2. Podaci o sastojcima smeše

Suva mešavina na bazi mineralnih veziva (kalcijum hidroksid, beli portland cement), mineralnih punilaca i aditiva.

Opasni sastojci	EINECS broj/CAS broj/Indeks broj	Sadržaj, mas %	Klasifikacija u skladu sa GHS/CLP pravilnikom
Beli portland cement	266-043-4 65997-15-1 /	5-8	Iritacija kože, kategorija 2: H315 Senzibilizacija kože, kategorija 1: H317 Teško oštećenje oka, kategorija 1: H318 Specifična toksičnost za ciljani organ – jednokratna izloženost, iritacija respiratornih organa, kategorija 3: H335
Kalcijum	215-137-3	6-9	Iritacija kože, kategorija 2: H315

hidroksid	1305-62-0 /		Teško oštećenje oka, kategorija 1: H318 Specifična toksičnost za ciljani organ – jednokratna izloženost, iritacija respiratornih organa, kategorija 3: H335
-----------	----------------	--	--

Poglavlje 4. Mere prve pomoći

Podpoglavlje 4.1. Opis mera prve pomoći

Nakon udisanja: Izvesti osobu na čist vazduh. U slučaju trajne nadraženosti potražiti pomoć lekara.

Nakon dodira sa kožom: Zaprljanu odeću skinuti. Kožu oprati mlakom vodom s pH neutralnim sapunom. Ukoliko je nadraženost kože trajna potražiti pomoć lekara.

Nakon dodira s očima: Ispirati vodom najmanje 10 min. U slučaju pojave peckanja i crvenila potražiti pomoć lekara.

Nakon gutanja: Ne izazivati povraćanje. Isprati usta vodom, u više navrata popiti po malo vode. Potražiti pomoć lekara.

Podpoglavlje 4.2. Najvažniji simptomi i efekti, akutni i odloženi

Proizvod se klasifikuje kao iritant za kožu i respiratorne organe, a povlači za sobom rizik od ozbiljnog oštećenja očiju. Ne postoji zabrinutost za neželjene sistematske posledice, jer su lokalne posledice (pH efekat) glavne opasnosti po zdravlje.

Nema poznatih odloženih efekata. Konsultovati lekara za sve izloženosti osim u manjih slučajevima.

Podpoglavlje 4.3. Hitna medicinska pomoć i poseban tretman

Napomena: Predati ovaj Bezbednosni list lekaru.

Poglavlje 5. Mere za gašenje požara

Podpoglavlje 5.1. Sredstva za gašenje požara

Proizvod je negoriv i ne utiče na izbor.

Podpoglavlje 5.2. Posebne opasnosti koje mogu nastati od supstanci i smeša

Nema.

Podpoglavlje 5.3. Savet za vatrogasce

Nema.

Poglavlje 6. Mere u slučaju udesa

Podpoglavlje 6.1. Lične predostrožnosti, zaštitna oprema i postupci u slučaju udesa

Sprečiti prašenje materijala. Izbegavati udisanje i duži kontakt sa kožom. Pridržavati se mera zaštite na radu.

Podpoglavlje 6.2. Predostrožnosti koje se odnose na životnu sredinu

Sprečiti ispuštanje u kanalizaciju i vodotokove.

Podpoglavlje 6.3. Mere koje treba preduzeti i materijal za sprečavanje širenja i sanaciju

Mehaničko uklanjanje rasutog suvog materijala. Materijal stvrdnjava u kontaktu sa vodom.

Podpoglavlje 6.4. Upućivanje na druga poglavlja

Poglavlje 8 i poglavlje 13.

Poglavlje 7. Rukovanje i skladištenje**Podpoglavlje 7.1. Predostrožnosti za bezbedno rukovanje**

Materijal prenositi u zatvorenim vrećama. Pri radu osigurati dobro provetravanje ako se koristi u zatvorenim prostorijama. Pri radu s mokrim malterom zaštititi oči i kožu. Čuvati van domašaja dece.

Podpoglavlje 7.2. Uslovi za bezbedno skladištenje, uključujući nekompatibilnosti

Materijal skladištiti u suvim prostorijama na paletama, zaštićeno od vlage.

Podpoglavlje 7.3. Posebni načini korišćenja

Nema.

Poglavlje 8. Kontrola izloženosti

Podpoglavlje 8.1. Parametri kontrole izloženosti

Prema Pravilniku o preventivnim merama za bezbedan i zdrav rad pri izlaganju hemijskim materijama ("Službeni glasnik RS" br. 106/09, 117/17 i 107/21), definisane su granične vrednosti izloženosti na radnom mestu za:

- Kalcijum hidroksid - GVI 5 mg/m³

Ostali podaci dostupni za sastojke smeše:

- Beli portland cement - MDK: 10 mg/m³ za ukupnu prašinu, 5 mg/m³ za respirabilnu prašinu;
- Kalcijum hidroksid - PNEC u vodi je 490 mg/l, PNEC u zemljištu/podzemnim vodama je 1080 mg/l. OEL je 1 mg/m³ respiratorne prašine za prosečno 8 h.

Podpoglavlje 8.2. Kontrola izloženosti i lična zaštita**Podaci o tehničkoj kontroli**

Sprečiti stvaranje prašine; obezbediti odgovarajuću ventilaciju i otprašivanje.

Podaci o merama lične zaštite

- Zaštita očiju/lica: Koristiti zaštitne naočare sa bočnom zaštitom ili širokim vidokrugom u cilju zaštite od prašine i mokrog maltera. Zbog mogućeg prašenja nije preporučljivo nošenje kontaktnih sočiva.
- Zaštita ruku i tela: Koristiti zaštitne rukavice (nepropusne, otporne na habanje i alkalno otporne iznutra obložene pamukom). Nakon svakog prekida rada oprati ruke vodom i namazati zaštitnom kremom. Koristiti radno odelo sa dugim rukavima i nogavicama kao i obuću otpornu na nagrizaјуća sredstva.
- Zaštita disajnih puteva: Koristiti zaštitnu filter masku za čestice ukoliko je koncentracija prašine iznad MDK.
- Zaštita od termičkih opasnosti: Nije primenljivo.

Podaci o kontroli izloženosti životne sredine

Kontrola izloženosti životne sredine za emisiju prašine u vazduh mora biti u skladu sa propisima za emisiju praškastih materija. Izbegavati ispuštanje u životnu sredinu. Svako veće izlivanje u vodotokove mora biti prijavljeno regulatornoj instituciji odgovornoj za zaštitu životne sredine ili drugom regulatornom telu.

Poglavlje 9. Fizičko-hemijska svojstva**Podpoglavlje 9.1. Podaci o osnovnim fizičkim i hemijskim svojstvima hemikalije**

Izgled/Agregatno stanje: beli prah

Miris: specifičan

Prag mirisa: n.a.

pH: 11-13 (prema EN ISO 787-9)

Tačka topljenja/tačka mržnjenja, °C: n.a.

Početna tačka ključanja i opseg ključanja, °C: n.a.

Brzina isparavanja: n.a.

Zapaljivost: n.a.

Gornja/donja granica zapaljivosti ili eksplozivnosti: n.a.

Napon pare, Pa: n.a.

Gustina pare, Pa: n.a.

Relativna gustina, kg/l: n.a.

Rastvorljivost, g/l: n.a.
Koeficijent raspodele u sistemu n-oktanol/voda: n.a.
Temperatura samopaljenja, °C: n.a.
Temperatura razlaganja, °C: n.a.
Viskoznost, mPa*s: n.a.
Eksplzivna svojstva: n.a.
Oksidujuća svojstva: n.a.

Podpoglavlje 9.2. Ostali podaci

Nasipna masa, g/dm³: 1100-1400 (prema EN 1097-3)

VOC kategorija i granična vrednost: n.a.

Poglavlje 10. Reaktivnost i stabilnost**Podpoglavlje 10.1. Reaktivnost**

Pri uslovima pravilne upotrebe i skladištenja proizvod nije reaktivan. Prilikom mešanja sa vodom, proizvod će očvrnuti u stabilnu masu koja nije reaktivna u normalnim uslovima.

Podpoglavlje 10.2. Hemijska stabilnost

Hemijski je stabilan (videti Poglavlje 7.)

Podpoglavlje 10.3. Mogućnost nastanka opasnih reakcija

Opasne reakcije nisu poznate.

Podpoglavlje 10.4. Uslovi koje treba izbegavati

Vlaga prilikom skladištenja može prouzrokovati pojavu grudvica i gubitak kvaliteta proizvoda.

Podpoglavlje 10.5. Nekompatibilni materijal

Proizvod reaguje sa kiselinama uz izdvajanje gasa CO₂ prilikom reakcije sa puniocem na bazi kalcijum-karbonata i izdvajanje soli prilikom reakcije sa kalcijum hidroksidom/portland cementom.

Podpoglavlje 10.6. Opasni proizvodi razgradnje

Štetni proizvodi razgradnje nisu poznati.

Poglavlje 11. Toksikološki podaci**Podpoglavlje 11.1. Podaci o toksičnim efektima smeše**

Proizvod nije ispitan.

Na osnovu informacija iz Bezbednosnih listova klasifikovanog sastojka smeše dobijaju se sledeći toksikološki podaci:

Akutna toksičnost:

- dermalna: LD₅₀ > 2000 mg/kg telesne mase (portland cement), LD₅₀ > 2500 mg/kg telesne mase (kalcijum hidroksid)
- inhalaciona: Smeša nije ispitana. Na osnovu dostupnih podataka, kriterijumi za

klasifikaciju nisu ispunjeni.

- peroralna: LD₅₀ > 2000 mg/kg telesne mase (kalcijum hidroksid)

Korozivno oštećenje kože/iritacija

Proizvod u kontaktu sa vlažnom kožom može da prouzrokuje isušivanje i pucanje kože (Iritacija kože, kategorija 2: H315).

Teško oštećenje oka/iritacija oka

Direktan kontakt sa proizvodom ili prskanje vlažnog može da izazove posledice u rasponu od umerene iritacije do hemijskih opekotina i slepila (Teško oštećenje oka, kategorija 1: H318).

Senzibilizacija respiratornih organa ili kože

Nakon kontakta sa vlažnim proizvodom kod pojedinaca može izazvati nadražujući kontaktni dermatitis (Senzibilizacija kože, kategorija 1: H317).

Mutagenost germinativnih ćelija

Smeša nije ispitana. Na osnovu dostupnih podataka, kriterijumi za klasifikaciju nisu ispunjeni.

Karcinogenost

Smeša nije ispitana. Na osnovu dostupnih podataka, kriterijumi za klasifikaciju nisu ispunjeni.

Toksičnost po reprodukciji

Smeša nije ispitana. Na osnovu dostupnih podataka, kriterijumi za klasifikaciju nisu ispunjeni.

Specifična toksičnost za ciljani organ-jednokratna izloženost

Smeša nije ispitana. Na osnovu dostupnih podataka, kriterijumi za klasifikaciju nisu ispunjeni.

Specifična toksičnost za ciljani organ-višekratna izloženost

Smeša nije ispitana. Na osnovu dostupnih podataka, kriterijumi za klasifikaciju nisu ispunjeni.

Opasnost od aspiracije

Smeša nije ispitana. Na osnovu dostupnih podataka, kriterijumi za klasifikaciju nisu ispunjeni.

Poglavlje 12. Ekotoksikološki podaci

Podpoglavlje 12.1. Toksičnost

Proizvod nije opasan za životnu sredinu. Dodatkom veće količine proizvoda u vodu uzrokuje povećanje pH vrednosti i može, pod određenim okolnostima, da bude toksično za vodeni svet. Sprečiti nekontrolisano ispuštanje u vodotokove.

Podpoglavlje 12.2. Perzistentnost i razgradljivost

Nije dostupno.

Podpoglavlje 12.3. Potencijal bioakumulacije

Nije dostupno.

Podpoglavlje 12.4. Mobilnost u zemljištu

Nije dostupno.

Podpoglavlje 12.5. Rezultati PBT i vPvB procene

Proizvod ne sadrži nijednu od PBT ili vPvB u količini većoj od 0,1 %.

Podpoglavlje 12.6. Ostali štetni efekti

Nije dostupno.

Poglavlje 13. Odlaganje**Podpoglavlje 13.1. Metode tretmana otpada**

U skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom ("Službeni glasnik RS" br. 36/09, 88/10, 14/16 i 95/18) i Pravilnikom o kategorijama, ispitivanju i klasifikaciji otpada („Službeni glasnik RS“ br. 56/10, 93/19, 39/21) postupa se prema sledećem:

Očvrslji ostaci proizvoda se razvrstavaju prema klasifikacijskom broju 17 09 04. Ostaci ambalaže se razvrstavaju prema klasifikacijskom broju 15 01 02.

Poglavlje 14. Podaci o transportu**Podpoglavlje 14.1. UN broj**

Nije dodeljen.

Podpoglavlje 14.2. UN naziv za teret u transportu

Nije dodeljen.

Podpoglavlje 14.3. Klasa opasnosti u transportu

Proizvod nije klasifikovan kao opasan transport (ADR/RID, IATA i IMDG). Nisu potrebne posebne mere opreza osim navedenih u Poglavlju 8.

Podpoglavlje 14.4. Ambalažna grupa

Nije primeljivo.

Podpoglavlje 14.5. Opasnost po životnu sredinu

Proizvod nije opasan.

Podpoglavlje 14.6. Posebne predostrožnosti za korisnika

Nisu dostupne.

Podpoglavlje 14.7. Transport u rasutom stanju

Nije primenljivo.

Poglavlje 15. Regulatorni podaci**Podpoglavlje 15.1. Propisi u vezi sa bezbednošću, zdravljem i životnom sredinom**

Nacionalna regulativa: Zakon o hemikalijama ("Službeni glasnik RS" br. 36/09, 88/10, 92/11, 93/12 i 25/15), Zakonom o upravljanju otpadom ("Službeni glasnik RS" br. 36/09, 88/10, 14/16 i 95/18), Zakonom o ambalaži i ambalažnom otpadu ("Službeni glasnik RS" br. 36/09 i 95/18), Zakon o spoljnotrgovinskom poslovanju ("Službeni glasnik RS" br. 36/09, 36/11, 88/11 i 89/15), Zakon o bezbednosti i zdravlju na radu ("Službeni glasnik

RS" br. 101/05, 91/05 i 113/17), Pravilnik o sadržaju bezbednosnog lista ("Službeni glasnik RS" br. 100/11), Pravilnik o preventivnim merama za bezbedan i zdrav rad pri izlaganju hemijskim materijama ("Službeni glasnik RS" br. 106/09, 117/17 i 107/21), Pravilnik o klasifikaciji, pakovanju, obeležavanju i oglašavanju hemikalije i određenog proizvoda u skladu sa Globalno harmonizovanim sistemom za klasifikaciju i obeležavanje UN („Službeni glasnik RS“, broj 105/13, 52/17, 21/19), Pravilnikom o kategorijama, ispitivanju i klasifikaciji otpada („Službeni glasnik RS“ br. 56/10, 52/17 i 21/19), Zakon o transportu opasnog tereta („Službeni glasnik RS“ br. 88/10, 104/16 i 83/18), Zakon o zaštiti životne sredine („Službeni glasnik RS“ br. 76/16, 98/18).
EU regulative: Uredba REACH (EZ) 1907/2006, Regulativa (EU) 1272/2008.

Podpoglavlje 15.2. Procena bezbednosti hemikalije

Nije proverena.

Poglavlje 16. Ostali podaci**H-oznake iz tačke 3:**

- H315 Izaziva iritaciju kože.
- H317 Može da izazove alergijske reakcije na koži.
- H318 Dovodi do teškog oštećenja oka.

Skraćenice i akronimi:

- VMA-Vojno-medicinska Akademija;
- CAS: eng. Chemical Abstracts Service (srp. Služba hemijskih koncepata);
- EINECS: eng. European Inventory of Existing Commercial chemical Substances (srp. Evropska lista postojećih komercijalnih hemijskih supstanci);
- GHS/CLP: Pravilnik o klasifikaciji, pakovanju, obeležavanju i reklamiranju hemikalije i određenog proizvoda u skladu sa Globalno harmonizovanim sistemom za klasifikaciju i obeležavanje UN;
- VOC: eng. Volatile organic compound (srp. Isparljive organske supstance);
- n.a.: eng. not applicable (srp. Nije primenljivo);
- LD₅₀: srednja smrtonosna doza;
- ADR/RID: Evropski sporazumi o međunarodnom transportu opasnog tereta u drumskom/železničkom saobraćaju;
- IATA: Evropski sporazumi o međunarodnom transportu opasnog tereta u vazdušnom saobraćaju;
- IMDG: Evropski sporazumi o međunarodnom transportu opasnog tereta u pomorskom saobraćaju;
- ADN/ADNR: Evropski sporazum o međunarodnom prevozu opasnih materija unutrašnjim plovnim putevima;
- GVI: Granična vrednost izloženosti na radnom mestu;
- OEL: eng. Occupational Exposure Limit (srp. Granica profesionalne izloženosti);
- STEL: Granica kratkoročne izloženosti;
- PBT: Perzistentno, bioakumulativno, toksično;
- vPvB: Visoko perzistentno, visoko bioakumulativno;
- REACH: eng. Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals;

Izmenjena poglavlja: 1, 2.

Literatura:

- Podaci iz Bezbednosnih listova sastojaka smeše;
- Literatura u vezi sa Zakonom o hemikalijama.

Podaci u ovom Bezbednosnom listu se odnose isključivo na sigurnosne zahteve navedenih proizvoda i u skladu su sa propisima i regulativama Republike Srbije.

Proizvođač ne odgovara za upotrebu i izvođenje propisanih postupaka kod korisnika proizvoda. Podaci u Bezbednosnom listu prestaju da važe u slučaju kombinovanja sa drugim materijalima koji nisu predviđeni u uputstvu za upotrebu.

Odgovornost primaoca ovog bezbednosnog lista je da se pobrine da ovde navedeni podaci budu propisano pročitani i shvaćeni od strane svih ljudi koji mogu koristiti, rukovati, odlagati ili na bilo koji način doći u kontakt sa proizvodom.